

Na de VUT opnieuw aan de slag; onmisbare grijze haren

Gepubliceerd in alle regionale dagbladen.

De tijd is voorbij dat oudere werknemers stilletjes afvloeien om van hun pensioen te genieten. Werkgevers kunnen hun ervaring en kennis eenvoudig niet missen. De 'grijze golf' wordt de 'zilveren kracht'.

DEN HAAG (GPD) - Jef Joosten (62) is na ruim een jaar vut weer terug op zijn oude stek, de Rabobank in Eindhoven. Hij heeft het prima naar zijn zin. „De aanleiding is wel triest want ik vervang een oud-collega die verlof heeft om voor zijn zieke vrouw te zorgen. Maar ik ben allang blij dat ik hem hiermee een dienst kan bewijzen.”

Net als voorheen beheert Joosten de rekeningen van voornamelijk zakelijke en particuliere relaties. „Ik ken de klanten en zij kennen mij, dat vertrouwen is in het bankbedrijf van groot belang. Bovendien kon ik door mijn ervaring de draad zo weer oppikken. Een jongere medewerker moet zich eerst flink inwerken.”

De 'grijze golf' van de babyboomers komt als een plaag van Egypte op ons af. Dat is althans het heersende beeld in politiek, media en samenleving. Maar nu de economie aantrekt en in de nabije toekomst zelfs een tekort op de arbeidsmarkt dreigt, begint zich een verschuiving af te tekenen. Vooral in sectoren als de zorg en het onderwijs zal de ervaring en kennis van ouderen de komende jaren hard nodig zijn. Dat vraagt om andere opvattingen over werk en de oude dag.

„De arbeidscultuur van 50-plussers is nog volledig gericht op afscheid nemen,” zegt Niny van Oerle (CDA), voorzitter van de commissie Ouderenbeleid in de Tweede Kamer. „Werkgevers willen niet in oudere werknemers investeren, zelf wachten ze af tot ze eruit mogen. Terwijl ze nog zoveel te bieden hebben en iedereen weet dat achter de geraniums zitten niet gelukkig maakt. Het zwitserlevengevoel duurt meestal niet veel langer dan een jaar.”

Ruim de helft van de werkende Nederlanders zegt na het pensioen te willen blijven werken, zo blijkt uit onderzoek van Intomart. Maar de praktijk is anders. Dure senioren krijgen vaak een aantrekkelijke regeling voorgeschoteld als ze bij reorganisaties 'vrijwillig' opstappen. De oudere medewerker die wel mag blijven, krijgt wat extra vakantiedagen en zit zijn tijd uit. In Nederland betekent dat gemiddeld tot het 61e levensjaar.

Kentering

Maar de kentering is op komst, meent Fried le Poole, directeur van Netwerk Organisatie voor Ondernemende Senioren (Novos). „Op zoek naar de ideale oude dag stond de pensioendeur de afgelopen jaren wijd open, maar daaraan komt een einde. De vergrijzing slaat toe en langer doorwerken wordt nu gezien als een nuttige bijdrage aan de samenleving. Ouderen pikken dat op en gaan zich afvragen of ze eigenlijk wel willen stoppen. Ik vind dat een goede zaak.”

„We staan aan de vooravond van een omslag in de arbeidsmarkt,” beaamt Alfred van Delft, directeur Sociaal Beleid van werkgeversorganisatie MKB Nederland. „Nu de economie aantrekt is het alle hens aan dek, langer doorwerken is gewoon noodzaak.” Van Delft verwacht dat vooral in sectoren waarin de aanwas van jonge krachten gering is, zoals metaal en techniek, steeds meer een beroep wordt gedaan op oudere werknemers.

Het kabinet heeft al een eind gemaakt aan de fiscale begunstiging van het eerder stoppen met werk, maar alle betrokkenen vinden dat er meer moet gebeuren. „Werknemers zijn nog teveel geprogrammeerd op het pre-pensioen en de vut terwijl werkgevers niet weten hoe ze ouder personeel productief kunnen houden,” meent Patricia Sipman, vestigingsmanager bij Senior Uitzendbureau dat is gespecialiseerd in arbeidsbemiddeling voor ouderen. Bedrijven en instellingen worstelen bovendien met bepalingen in cao's die de inzet van oudere werknemers duur en inefficiënt maken, zoals extra verlofdagen en aangepaste roosters. Niet voor niets worden al uitgetreden werknemers doorgaans op uitzendbasis weer in dienst genomen. Dat geldt ook voor Jef Joosten. Nog een paar weken, dan zit het er voor hem weer op. Maar hij zou best nóg eens terug willen komen. „Misschien voor twee of drie dagen, wie zal het zeggen. Mijn vrouw heeft in elk geval geen bezwaar.”